

تولیت آستان قدس رضوی در جمع طلاب حوزه علمیه سلیمانیه مشهد مطرح کرد

روحانیت؛ پاسدار همیشگی اسلام

عکس: رضوی-محمد چژاد مشهدی

ویژه فرهنگ و معارف رضوی
سال دوم | ویژه نامه ۳۹۵ |

تکنه ها / آیت الله صافی گلپایگانی
دلایل عدم امتداد غیبت صغری

در گفت وگو با یک پژوهشگر بررسی شد
ویژگی «صبر» در آموزه های رضوی

در همایش معنویت های نوظهور و معنویت اسلامی بررسی شد
تفاوت دعا با قانون جذب و انرژی درمانی چیست؟

مشخصه های بانوی مسلمان ایرانی چیست؟
الگوی سوم زن در ستیز با جاهلیت

نیمکت زندگی

برای آدم توی آینه

رقیه توسلی | روی تخته، کاهو ریز می‌کنم که می‌آید. قربانش بروم همیشه خدا یا خواسته‌ای دارد یا سؤالی. این بار هم. می‌پرسد: خاله! دوست داری کلاً به آدم دیگه‌ای بودی یا نه؟ آن وقت نیامده می‌رود این وروجک. زنگ خانه را زده‌اند و من بینوا می‌مانم با این پرسش فیلسوفانه: کسی باشم که نیستم؟ اصلاً انسان مورد علاقه من چه شکلی است؟ یعنی بشود از تو به دنیا بیایم و با روح و جسم باب طبعم سرکنم؟ از اساس پیشنهاد قالب دیگری است و نفس دیگری وزن دیگری؟ وجودی که نمی‌دانم کیست و باید با او از سر، آخت شوم؟ با همه چیزش؟ زیرویش، خوب و بدش، خصوصیاتش؟ امان از دست بچه‌ها... نمی‌فهمم اصلاً کاهوها چطور خُرد شدند. می‌خواهم حواسم را پرت کنم اما نمی‌شود. ظرف کلم سفید را پیش می‌کشم و به دست‌هایم نگاه می‌کنم و می‌خندم. با خودم می‌گویم مثلاً اگر آدم دیگری بودم انگشت‌هایم چه رنگی بودند؟ اندازه‌اش؟ شکمش؟ کارایی‌اش؟ بعد غرق چاقو و تخته و خیال می‌شوم.

مسافر زمان می‌شوم و به او فکر می‌کنم. به زنی غیر از خودم که حتماً یک روز حوالی بیست و چند سالگی می‌رفت هیئت تیراندازی تا استادی پیدا کند تا کار با اسلحه را یادش بدهد. به خانمی که دوستان معمارش روی سرش قسم می‌خورند و شغلش خانه‌سازی و نقشه‌کشی است. به زنی که کفش روزه آمده‌ها را جفت می‌کند جلو در. زنی که خیلی بیشتر می‌خوابید و حرام نمی‌دانست قیلوله و چُرَت و خمیازه را. به خانمی که یک گزارش سفر به خودش ده‌گزار نیست، سفرنامه کربلا. به او که مدام موهایی مادرش را حنا می‌گذارد و کف پاهایش را تا دردشان را بگیرد. بعد می‌نشیند بی‌تمک‌ترین غذای عالم را قاشق قاشق شریکیش می‌شود.

پسر خواهرم صدایم می‌کند. انگار همسایه دیوار به دیوارمان «فیروزه خاله» آمده دنبال فشارسنج. با حیرت پا می‌شوم. یعنی این سالاد را من درست کرده‌ام؟ کی؟ آهان وقتی خودم نبودم. خانم دیگری شده بودم؟ پوزخند می‌زنم و می‌روم بی فشارسنج. نگاهم می‌افتد به آینه و آشنایی که هر ساعت با من است. کلام را یک‌وری می‌کنم و می‌بینم من این آدم میانسال را خیلی دوست دارم. همین که دست‌هایش بوی سالاد می‌دهد. ۴۰ سال با او زندگی کردم. می‌شناسمش. تمام فرود و فرازهایش را. یاد این جمله می‌افتم که دوست داشتن خود، بزرگ‌ترین انقلاب است. می‌خندم. مطمئن می‌خواهم خودم باشم نه خلقت دیگری. نه هیچ کس دیگری. فقط از آدم توی آینه کم‌غلط‌تر و بهتر باشم هر روز.

پی‌نوشت: امیرالمؤمنین(ع): نهایت معرفت این است که آدمی خود را بشناسد.

درباره فضائل و مجاهدت‌های جعفر طیار در سالروز شهادت او

وقتی پیامبر ﷺ به تلخی گریست

برادرش جعفر علاقه فوق‌العاده‌ای داشت؛ آن گونه که از عبدالله بن جعفر (فرزند جعفر طیار و همسر حضرت زینب کبری(س) نقل شده است: «هر گاه درخواستی از عمویم علی داشتم و به حق پدرم - جعفر - او را قسم می‌دادم آن را می‌پذیرفت».

■ چگونگی شهادت

جعفر بن ابوطالب یک سال پس از پیوستن به رسول خدا(ص)، از سوی آن حضرت مأموریت یافت تا فرماندهی سپاهی را که به سوی مرزهای روم فرستاده می‌شد، بر عهده بگیرد. پیامبر(ص) از تحرکات رومیان نگران بود و برای بازگرداندن آرامش به منطقه، این اعزام نیرو را لازم می‌دانست. جعفر با رومیان در منطقه «موتّه»، جایی که امروز در اردن قرار دارد، روبه‌رو شد و در هنگامه نبرد، روز ششم جمادی الاول سال هشتم هجری به شهادت رسید. در این جنگ،

برای اثبات این مسئله، برگزیده شدن وی به رهبری مسلمانان مهاجر به حبشه، بهترین دلیل است و خبر از منزلت والای وی نزد رسول خدا(ص) می‌دهد. علامه مجلسی در جلد ۲۲ بحارالانوار، روایتی از پیامبر(ص) نقل می‌کند که آن حضرت فرمود: «جعفر! تو در چهره و اخلاق شبیه من هستی». محسن امین در «اعیان‌الشعبه» و بر اساس روایت‌ها، این شباهت ظاهری را چنان می‌داند که گاه برخی از افراد جعفر را با رسول خدا(ص) اشتباه می‌گرفتند. جعفر بن ابوطالب پس از سال‌ها حضور مؤثر و تبلیغی در حبشه، در سال هفتم هجری نزد پیامبر خدا(ص) بازگشت؛ آن هم درست در زمانی که دژهای مستحکم «خبیر» توسط برادر او، امیرمؤمنان(ع) فتح شده بود. گزارش مورخان مسلمان از تجدید دیدار رسول خدا(ص) با جعفر و ابراز علاقه آن حضرت به پسرعموی بزرگوارش، شگفت‌انگیز

زید بن حارثه، پسرخوانده پیامبر(ص) نیز شربت شهادت نوشید. خبر این واقعه تلخ را فرشته وحی به نبی مکرم اسلام(ص) رساند. آن حضرت پس از رساندن خبر شهادت پسرعموی گرامی‌اش به اصحاب فرمود خداوند در بهشت به جعفر دو بال عنایت کرده است تا به وسیله آن در جنت‌المأوی به پرواز درآید. از این رو، جعفر بن ابوطالب به «جعفر طیار» ملقب شد. محل دفن پیکر پاک او در آورگاه موتّه قرار دارد؛ مکانی که امروزه در کشور اردن قرار گرفته است.

است؛ پیامبر(ص) به استقبال جعفر رفت، او را در آغوش گرفت، میان دو چشم او را بوسید و فرمود: «به خدا قسم نمی‌دانم برای کدام یک مسرور باشم، دیدار تو یا فتح خیبر به دست برادرت علی». سپس فرمود: «می‌خواهم امروز به تو هدیه‌ای بدهم». برخی از اصحاب گمان کردند این هدیه، بخشی از سهم غنایم خیبر است، اما پیامبر اکرم(ص)، نمازی را به جعفر آموزش داد که امروزه ما آن را با نام «نماز جعفر طیار» می‌شناسیم. امیرمؤمنان(ع) نیز به

محمدحسین نیکبخت |

آیت‌الله جعفر سبحانی در کتاب ارزشمند «فروغ ابدیت»، در بخش مربوط به حوادث پس از جنگ موتّه که در سال هشتم هجری به وقوع پیوست، می‌نویسد: «پیامبر در مرگ و شهادت پسرعم خود، جعفر سخت گریست. برای اینکه همسر وی، اسماء بنت عمیس را از وفات شوهر خود آگاه سازد و تسلیتی نیز به وی گفته باشد، یک سره به خانه جعفر رفت و رو به اسماء کرد و فرمود: فرزندان من کیجانب؟ همسر جعفر، فرزندان جعفر به نام‌های عبدالله، عون و محمد را به خدمت پیامبر آورد. او از ابراز علاقه شدید پیامبر به فرزندانش، موضوع را دریافت که شوهر گرامی وی فوت کرده است؛ لذا گفت: گویا فرزندان من یتیم شده‌اند؟ زیرا شما با آنان مانند یتیمان رفتار می‌کنید. در این لحظه پیامبر سخت گریست، به حدی که دانه‌های اشک از محاسن وی می‌ریخت ... پس از این جریان، داغ حضرت جعفر بن ابوطالب همیشه در دل پیامبر بود و هر موقع وارد خانه خود می‌شد، بر او زیاد می‌گریست». امروز ششم جمادی‌الاول، سالروز شهادت برادر گرامی امیرمؤمنان، جعفر بن ابوطالب است؛ پسرعموی بزرگوار رسول خدا(ص) و یکی از اصحاب مورد اعتماد آن حضرت که به فرمان پیامبر(ص)، رهبری گروه مسلمانان مهاجر به حبشه را برعهده گرفت و در مقابل نجاشی، پادشاه حبشه، با بیان رسا و کلام بلیغ خود به معرفی اسلام پرداخت؛ آن گونه که نجاشی به این دین الهی علاقه‌مند شد و مسلمانانی را که به حبشه هجرت کرده بودند، امان داد و مانع از تحویل ایشان به مشرکان مکه شد.

■ استقبال باشکوه پیامبر(ص) از جعفر بن ابوطالب

جعفر بن ابوطالب از چهره‌های تایناک تاریخ اسلام است؛ یکی از نخستین گروندگان به دین احمدی و از کسانی که در راه اعتلا و گسترش آن، مجاهدت‌های بسیار کردند. او فرزند ابوطالب، عموی گرامی پیامبر(ص) و فاطمه بنت اسد بود و از این نظر، برادر تنی یا اعیانی امیرمؤمنان، امام علی(ع) محسوب می‌شد و از آن حضرت بزرگ‌تر بود. مورخان جعفر بن ابوطالب را خطیبی توانا و خوش‌بیان و دانشمندی اهل فضل و آشنا به معارف قرآن معرفی کرده‌اند؛

کتاب‌خوانی

انتشار مجموعه هفت جلدی

«یک قصه یک حدیث»

مجموعه هفت جلدی «یک قصه یک حدیث» از سوی به‌نشر (انتشارات آستان قدس رضوی) منتشر و روانه بازار کتاب شد.به گزارش آستان‌نیوز، این مجموعه کتاب به قلم برترین نویسندگان حوزه کودک و نوجوان از جمله مصطفی رحماندوست، سیدناصر هاشمی، کلر ژوبرت، محمود پوروهاب، سیدسعید هاشمی، سیدمحمد مهاجرانی و فاطمه بختیاری نوشته شده است.

هر جلد از این آثار روایتگر قصه‌هایی درباره احادیث امام رضا(ع) در موضوعاتی از جمله خوش‌رویی، جایگاه امانت‌داری، کنترل خشم و کینه، پاکیزگی، کنترل زبان و دوری از غیبت، سلامتی، دوستی با طبیعت و سفر است که کودکان را با نکات آموزنده و احادیث و زندگی امام رضا(ع) آشنا می‌کند. «یک مسابقه و این همه ماجرا»، «مسابقه و دوچرخه»، «من و اژدها کوچولو»، «خورشید خورشیده‌ها»، «پول گمشده»، «آقای رنگارنگ» و «یک یادگاری» از جمله عنوان‌های مجموعه کتاب «یک قصه یک حدیث» است که هر جلد با شمارگان ۳ هزار نسخه در قطع وزیری کوتاه منتشر شده و با قیمت ۲۵ هزار تومان در کتاب‌فروشی‌های به‌نشر در مشهد و سراسر کشور در دسترس علاقه‌مندان قرار دارد.

همچنین علاقه‌مندان می‌توانند برای سفارش این کتاب‌ها در پیام‌رسان بله به شماره ۰۹۰۲۷۶۵۲۰۰۸ پیام ارسال کنند.

چهارچوب اسلام

بازگشایی مسجد

«السیده زینب»

در مصر

شاید بدانید در مورد محل دفن حضرت زینب(س) سه دیدگاه وجود دارد. بر اساس نظریه و قول مشهورتر، ایشان در شام و در جنوب شهر دمشق به خاک سپرده شده‌اند که اکنون هم حرم ایشان است.

دیدگاه کم‌طرفدارتر هم این است که قبرستان بقیع در مدینه را محل دفن حضرت زینب(س) می‌داند. اما از این‌ها که بگذریم برخی از مورخان مقبره حضرت زینب(س) را در مصر دانسته‌اند که امروزه در قاهره با عنوان

مقام السیده زینب یا مسجد حضرت زینب(س) مشهور است. حالا خبرگزاری شبستان خبر داده قرار است ۴۶ مسجد در سراسر مصر در دسامبر سال جاری میلادی افتتاح شوند. یکی از این مساجد، مسجد «السیده زینب» است که می‌گویند در واقع دیوارهای داخلی و تزئینات آن بازسازی شده و قرار است بازگشایی شود.

مساجد تاریخی در قاهره به طور خاص تحت بازسازی و نگهداری قرار گرفته‌اند تا ارزش خود را به عنوان مکان‌های تاریخی و

مکان‌های عبادت حفظ کنند.

دست‌اندرکاران بازسازی مسجد ابراز امیدواری کرده‌اند این مسجد با توجه به ظاهر جدید و ظرفیت بیشتری که برای پذیرایی از نمازگزاران پیدا کرده است بتواند بیش از پیش در خدمت جامعه مسلمانان در قاهره باشد.

محله «السیده زینب» نیز به عنوان بخشی از یک طرح سراسری برای حفظ محله‌های تاریخی، مساجد و زیارتگاه‌ها، قرار است به طور مشابه توسعه یابد.

